

МАНИФЕСТ

Манифест је измењен и усвојен на XI Конгресу у Сремским Карловцима , 27-29. марта 2015.

У овом документу желимо да појаснимо делатности наше организације кроз које стремимо ка идеалима зелене идеје. Четири сегмента која су овде представљена не треба узимати као посебне, отуђене и међусобно независне сегменте друштвеног активизма. Напротив, питања демократије, социјалне правде, ненасиља и заштите животне средине интерреагују и прешлићу се и у погледу принципа и начина размишљања и у погледу резултата које дају у свету око нас. Ова подела служи читаоцу или читаатељици да лакше идентификује тежње Зелене омладине Србије и пронађе се у сегменту путем кога може допринети бољој будућности. Ове четири теме биле би схваћене као јединствено, целовито питање бољитка људског друштва и његове околине и, што је најважније, одрживости ово двоје.

Демократија

Демократију узимамо као основни модел функционисања било које организације, институције и државе. Сматрамо да директна демократија пружа највиши степен партиципације у залагању и одлучивању оних, којих се дата питања и одлуке највише и тичу, било да је у питању одлучивање на нивоу организације, заједнице (локалне или регионалне) или институције.

Једино су на тај начин одлучивање и одговорност пренесени на сваког појединца, а сама слобода избора омогућава директно учествовање у свим (друштвеним, економским, еколошким, политичким и осталим) одлукама које утичу, како на њихове животе, тако и на заједницу. Демократија у овој форми испуњава своју сврху, и то пре свега, спречавајући гомилање моћи у рукама појединаца или одређене групе, а затим, омогућава слободу дискусије, слободу залагања за своје ставове и слободу избора. Зато се залажемо за организацију на принципу супсидијарности који подразумева метод организације по коме се питања решавају на најнижем могућем степену власти, што ће омогућити људима непосредније учешће. Сматрамо да је делегирање реалност друштва,

---

Зелена омладина Србије

Др Драгослава Поповића 22, 11000 Београд

kancelarija@zelenaomladina.org

www.zelenaomladina.org

06х/ ххх хххх и 06х/ хххх ххх

МАНИФЕСТ

Манифест је измењен и усвојен на XI Конгресу у Сремским Карловцима , 27-29. марта 2015.

али се залажемо за највиши степен транспарентности и одговорности. Како је демократија у свом изворном облику владавина већине, ми овде наглашавамо да демократију схватамо много комплексније од простог надгласавања, већ смо спремни да са једнаком важношћу третирамо мањине и све оне чији глас се слабије чује, као и њихова права.

- Залажемо се за демократизацију економије и директно учешће најширих друштвених слојева у доношењу друштвено релевантних одлука (попут задуживања државе, приватизације јавних предузећа, инвестиција од националног значаја, итд.). циљ нам је превазилажење логике профита која даје предност онима који су већ привилеговани док наноси патњу и неправду већини човечанства данас па и читавим државама. Ово укључује демократизацију јавних институција културе, образовања као и демократско управљање природним добром.

- Слободу сматрамо неупитним принципом који се мора поштовати. Свако има право да живи како жели, да се дефинише како жели, да слободно бира, буде биран и залаже се за свој избор, а да при томе не угрожава друге. Слободу не изједначавамо са индивидуализмом и оправдањем за атомизацију друштва. Солидарност је једна од наших идеја водилца и верујемо да нико није слободан док нисмо сви слободни.

- Транспарентност је неопходна за успостављање и одржавање демократије. Доносиоци одлука треба да информишу грађане и грађанке о својим циљевима, плановима, проблемима и одлукама. Зато сматрамо да све организације, како у владином тако и у цивилном сектору, морају да износе своје ставове, планове и одлуке путем медија, а посебно истичемо потребу за бољом доступношћу информација на званичним интернет презентацијама. У преносу информација медији имају важну улогу, зато они морају бити одговорни, независни и слободни. Под одговорношћу сматрамо презентовање проверених

Зелена омладина Србије

Др Драгослава Поповића 22, 11000 Београд

kancelarija@zelenaomladina.org

www.zelenaomladina.org

06х/ ххх хххх и 06х/ хххх ххх

МАНИФЕСТ

Манифест је измењен и усвојен на XI Конгресу у Сремским Карловцима , 27-29. марта 2015.

информација, објективност у извештавању, непристрасност, поштовање личне приватности и уважавање различитих заинтересованих страна. Медији не смеју бити манипулисани, морају бити заштићени од било какве врсте претњи, уцена и притисака. Такође се залажемо за увођење контролних регулатива и контролних институција, преко којих би грађани и грађанке могли да остваре законско право да директно од одговорних сазнају зашто су неке одлуке донесене или нису донесене.

- Један од чинилаца демократије је и одговорност функционера и функционерки. Изабрани представници и представнице грађана и грађанки морају бити посвећени принципима отворености, истинитости и одговорности у свом раду уз идеолошку доследност. Свако се мора држати одговорним за посао који обавља, без обзира на функцију на којој се налази.

- Важно је изградити институције које ће омогућити да се одлуке доносе на одговарајућем нивоу уз учешће оних на које се одлуке односе и бити засноване на систему који охрабрује грађанску слободу, стицање политичке свести и одговорност на локалном нивоу.

- Захтевамо децентрализацију, односно да се, како моћ доношења одлука, тако и одговорност, пренесу на ниво ближе проблему или области на које се одлуке односе тј. да локалне заједнице одлучују о локалним проблемима, плановима и циљевима и располажу локалним ресурсима.

- Један од темеља сваке демократије чини трећи сектор друштва и као такав важно га је оснажити и подржати, као и омогућити му слободу у раду.

- Сматрамо да је за друштво важно да се током свог образовања свако упозна са принципима и вредностима демократије и развије своје критичко и политичко мишљење. Тиме су млади у могућности да спознају значај основних демократских појмова као што су отвореност, толеранција, слобода мишљења,

---

Зелена омладина Србије

Др Драгослава Поповића 22, 11000 Београд

kancelarija@zelenaomladina.org

www.zelenaomladina.org

06х/ ххх хххх и 06х/ хххх ххх

МАНИФЕСТ

Манифест је измењен и усвојен на XI Конгресу у Сремским Карловцима , 27-29. марта 2015.

одговорност и сл. Нарочито је важно да се млади кроз образовање науче личној одговорности и иницијативи и на тај начин изграде своју друштвену улогу. Сматрамо да би запослени у образовању морали да негују сараднички а не ауторитативни однос према онима који се образују, како би се супротставили садашњим моделима хијерархије. У оваквом контексту не видимо разлог за старосну границу од 18 година и предлажемо да се ова граница укине.

Социјална питања

Зелена омладина Србије тежи стању у ком сви чланови и чланице друштва имају иста фундаментална права, једнаке могућности, обавезе и социјалне бенефите.

- Равноправност свих појединаца, без обзира на пол, род, расу, културу, веру, националност, сексуалност, старост, здравствени и материјални статус, као и друге различитости, не сме се доводити у питање.

- Сматрамо да је за дугорочно остваривање свих људских права неопходно да она нису само гарантована правном регулативом, већ фактичком једнакошћу. Увиђамо да је социјална правда једино могућа ако је заснована на економској једнакости која нам није дата, већ се за њу морамо изборити. Наши антикапиталистички идеали огледају се у противљењу: осиромашења националних економија од стране мултинационалних компанија, приватизацији јавних добара и урушавању радничких права. Подржавамо борбу свих експлоатисаних и право радника на штрајк. Потребно је да синдикати буду јединствени и независни како од пословодства тако и од партија. Противимо се подизању међунационалних, расних, родних, генерацијских, религијских и других тензија које се користе као параван у кризи капитализма.

- Волонтеризам је начин на који функционише наша организација и подржавамо га као нужност друштвеног активизма. Нажалост, волонтирање

Зелена омладина Србије

Др Драгослава Поповића 22, 11000 Београд

kancelarija@zelenaomladina.org

www.zelenaomladina.org

06х/ ххх хххх и 06х/ хххх ххх

МАНИФЕСТ

Манифест је измењен и усвојен на XI Конгресу у Сремским Карловцима , 27-29. марта 2015.

често представља модеран вид експлоатације радне снаге и противимо се овој злоупотреби најчешће младих и незапослених.

- Посебно се супротстављамо институционализованој репресији, дискриминацији и неправди. Подржавамо политичке корекције у институцијама, али сматрамо да оне морају бити много бескомпромисније, храбрије и усмерене на добробит свих чланова и чланица друштва, посебно мањинских и угрожених група, ради чега су и установљене. Први корак ка једнаким шансама је директна помоћ друштва деци при образовању, поготово оној чије породице или старатељи/ке не могу да приуште нити трошкове школовања, па ни да дете не привређује за време школовања.

- Поред увек присутних основних питања социјалне правде, друштво се чешће бави горућим и актуелним проблемима. Међутим, како пракса говори да већина ових проблема није случајни инцидент и да је директан резултат небриге и несистемског решавања (као и системског нерешавања!) предвидљивих тињајућих проблема, истичемо значај и одговорност друштва и државе за креирање одрживе социјалне политике.

- Залажемо се за равноправну заступљености родова у политичким, радним и другим друштвеним структурама. Примени принципа родне равноправности тежимо и у сопственој организацији. Такође, сматрамо да није довољна декларативна равноправност, већ да се систем мора унапредити тако да пружа сигурност и посвећује пажњу женама, које тренутно немају једнаке могућности у погледу запослења, физичке безбедности, могућности за образовањем и остваривењем кроз каријеру, и тако даље.

- Информисање и образовање чланова и чланица друштва сматрамо једним од основних права и гаранцијом за будућност. Слободан ток информација кроз све медије не сме бити нарушен ни под којим изговором. образовање и еманципација не може бити право и луксуз повлашћених. Стога, треба бити

Зелена омладина Србије

Др Драгослава Поповића 22, 11000 Београд

kancelarija@zelenaomladina.org

www.zelenaomladina.org

06х/ ххх хххх и 06х/ хххх ххх

МАНИФЕСТ

Манифест је измењен и усвојен на XI Конгресу у Сремским Карловцима, 27-29. марта 2015.

бесплатно. Држава не треба да гледа на образовање као на трошак, већ као на инвестицију. образовање на језицима мањина пружа свима једнаку могућност за усвајање градива. Доступност интернета мора бити вишеструко унапређена и олакшана, а не да се присваја и њоме управља као капиталом на тржишту. Подржавамо неформалну едукацију и сматрамо да је треба признати као и формално образовање, а рад едукатора и едукаторки вредновати као и у формалној едукацији.

- Потребна је потпуна декриминализација сексуалних радника и радница. Сматрамо да је неопходно обезбедити им једнака права у здравственој и социјалној заштити. Лица која експлоатишу принудни сексуални рад морају бити правно санкционисана.

- Сматрамо да лица лишена слободе која се налазе у казнено-поправним установама имају пуно право на школовање као и сва људска права без обзира на ограничено кретање, као и на помоћ друштва при ресоцијализацији по завршетку одслужене казне.

- Залажемо се за децентрализацију институција. Локално позиционирање институција је неопходно за равномернији развој друштва. Као главни узрок овоме видимо политичку и инфраструктурну запостављеност локалних заједница. Држава је дужна да формира фондове и подстакне развој инфраструктуре и у регионима у којима је то нерентабилно.

- Здравствена заштита мора бити бесплатна, благовремена и доступна свима.

Ненасиље

Апелујемо на то да се у свакој конфликтној ситуацији прибегне мирном решењу, водећи рачуна о правима и потребама свих укључених страна. Држава и

Зелена омладина Србије

Др Драгослава Поповића 22, 11000 Београд

kancelarija@zelenaomladina.org

www.zelenaomladina.org

06х/ ххх хххх и 06х/ хххх ххх

МАНИФЕСТ

Манифест је измењен и усвојен на XI Конгресу у Сремским Карловцима , 27-29. марта 2015.

друштво би требало да препознају насиље, реагују и утичу на узрок сваког вида насиља - физичког, психичког, културног, интелектуалног и других.

Захтевамо да држава, институције, организације, као и појединци не манипулишу страхом грађана и грађанки зарад остваривања својих циљева. Позивамо на уздржавање од насиља над природом, свим живим бићима и човековим окружењем.

- Подржавајући антимилитаристичку политику, залажемо се за разоружавање на глобалном нивоу.

- Захтевамо да се расформира НАТО алијанса као и друге институције које се служе оружаним снагама у решавању светских питања.

- Декларишемо се као антифашистичка организација и осуђујемо сваки елемент фашистичке идеологије – сегрегацију, расизам, елитизам и идеју органског јединства нације.

- Захтевамо забрану свих организација које пропагирају насиље и подстичу његово ширење у друштву.

- Право на приватност сваке индивидуе се мора поштовати, и не сме се занемаривати право на достојанство нити једне особе.

- Треба радити на побољшању положаја запослених. Помоћ жртвама мобинга потребна је у правном и социјалном смислу, а починиоци мобинга морају бити оштро санкционисани. Ипак, увиђамо да је мобинг проблем шири од насиља појединачно, проблем дубоко укорењен у социјалним и економским системима друштва.

- Апелујемо да се у медицинске сврхе, као и у науци и козметичкој индустрији, укину непотребна испитивања на животињама.

Зелена омладина Србије

Др Драгослава Поповића 22, 11000 Београд

kancelarija@zelenaomladina.org

www.zelenaomladina.org

06х/ ххх хххх и 06х/ хххх ххх

МАНИФЕСТ

Манифест је измењен и усвојен на XI Конгресу у Сремским Карловцима , 27-29. марта 2015.

Заштита животне средине

Свако угрожавање и нарушавање животне средине доводи до поремећаја у екосистемима и поремећаја социјалних односа који су међусобно условљени. Управо због тога, свако људско биће је дужно да ради на одржавању еколошке равнотеже у својој животној средини коју дели са свим осталим живим бићима, чији опстанак треба да буде осигуран.

- Садашњи ниво производње и потрошње је еколошки и социјално неодржив. Потребно је производњу и потрошњу свести на ниво неопходности. Желимо да повећамо свест потрошача и потрошачица приликом куповине производа, како би имали целокупан увид у све аспекте тог производа, како позитивне тако и негативне. Ово је у складу са принципом ретроградног развоја, који подржавамо.

- Потребно је повећање свести грађана о штетности коришћења фосилних горива. Примећено је да стопа емисије угљен диоксида и осталих гасова ефекта стаклене баште не престаје ни последњих година, већ расте, што директно утиче на климатске промене и живи свет. Желимо да апелујемо на грађане и грађанке да за транспорт користе економичније и еколошки прихватљиве видове превоза. Потребно је да држава подржи развој и имплементацију начина транспорта који би били алтернатива индивидуалним возилима са емисијом штетних гасова.

- Да би се смањило даље загађивање животне средине и обезбедио одрживи систем, неопходно је промовисање и искоришћавање обновљивих извора енергије и рационална потрошња исте.

- Залажемо се за коришћење енергија које најмање ремете екосистем (нпр. енергија воде, ветра и сунца), под условом да се приликом експлоатације води рачуна о последицама по екосистем и локалну заједницу. Залажемо се за децентрализацију енергетског система.

Зелена омладина Србије

Др Драгослава Поповића 22, 11000 Београд

kancelarija@zelenaomladina.org

www.zelenaomladina.org

06х/ ххх хххх и 06х/ хххх ххх

МАНИФЕСТ

Манифест је измењен и усвојен на XI Конгресу у Сремским Карловцима, 27-29. марта 2015.

- Нуклеарна енергија има несагледиве последице по живи свет. Оштро осуђујемо промовисање нуклеарне технологије у “еколошки чисту и економски повољну”.
- Подршка и промовисање еколошке пољопривреде је, као и борба против генетски модификованих организама (ГМО), предуслов за здравију животну средину и квалитетније социјалне односе.
- Производећи храну као основну људску потребу, пољопривреда неправедно заузима периферно место у политичким агендама власти. Захтевамо бољу контролу и веће улагање у пољопривреду, и виду: већих субвенција за трошкове пољопривредника (посебно почетника), едукације, омогућавање сигурнијег пласмана производа и поновно успостављање институције пољопривредних задруга.
- Да би се смањили проблеми загађења земљишта, воде и ваздуха, неопходно је развити свест грађана и грађанки о значају рециклаже и успоставити примену рециклажних система и адекватно управљање отпадом.

Стремећи ка овим идеалима, увиђамо да се потребни услови за њихово остваривање крију далеко више у едукацији свих, посебно младих и будућих генерација, а не само у ригидним законима и њиховој примени. Стога, паралелно са наведеним принципима, желимо посебно да истакнемо принцип еманципације и едукације; јачања грађанске свести и еколошког промишљања, како кроз класичан систем образовања, тако и кроз сваки вид комуникације. Такође, сматрамо да је едукација процес који се одвија целог живота, и да га као таквог треба прихватити и омогућити услове за сазнавање, развијање свести и лично остваривање свих појединаца. Такав, слободан појединац стуб је праведног друштва и квалитетног живота човечанства.

Зелена омладина Србије

Др Драгослава Поповића 22, 11000 Београд

kancelarija@zelenaomladina.org

www.zelenaomladina.org

06х/ ххх хххх и 06х/ хххх ххх
